

Privatskov i Midtjylland

Ejer og adresse: Anonym

Offentlighed: privat skov

Formål: Landbrugsejendom gradvist tilplantet mellem 1984 og 1993 med juletræs- og pyntegrøntkulturer. Siden årtusindskiftet har ejer gradvist udviklet bevoksningerne mere i retning af herlighedsværdier.

Vurdering: Ved siden af den fortsatte klippegrøntproduktion, rummer ejendommen store naturværdier og landskabelig skønhed samt en god jagt. Ejendommen indeholder en rig variation af naturtyper – herunder bæk, eng, sø, højmose, urskov, frodigt krat, mark og nåletræsbevoksninger i varierende alder og højde. Ejendommen rummer smukke udsigter, som dog delvis er forsvundet p.g.a. skovens opvækst. Skoven rummer et stort antal velnærede rådyr. Med meget små omkostninger kan skabes lysninger i skoven, m.h.p. bedre jagtbetingelser og genskabelse af smukke udsigter.



Indledning

Ejendommen ligger i et stærkt kuperet landskab med stedvis ret stejle men korte skrænter. Jordbunden er sandet/gruset og stedvis dybgrundet. I det nordøstlige hjørne skønnes jorden at indeholde en fraggipan i en vis dybde, som modvirker vandets nedsvivning, hvilket har givet mulighed for tidligere tørvegravning og skabelse af både en mindre sø og dannelse af en lille højmosé. I modsatte side af ejendommen findes det øvre løb af Mønsted å indeholdende både ørreder og ål.

Landskab og æstetik

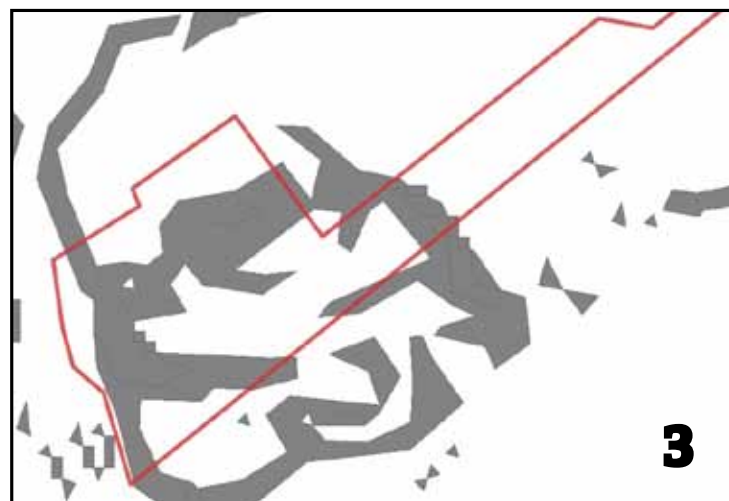
Landskabet er stærkt kuperet med store højdeforskelle (billed 2). Billed 3 viser de områder på ejendommen, hvor arealet hælder mere end 6 grader. Der er altså på store dele af ejendommen markante terrænforskelle. Disse forskelle bliver dog i høj grad sløret af de tætte unge skovbevoksninger og terrænforskellene opleves primært inde i den gamle "urskov" og på vejene. De vide udsigter opleves nu kun enkelte steder på vejene. Ved anlægget af bevoksninger er de produktionsmæssige hensyn vægtet højt og man har ikke taget hensyn til at de vide og smukke udsigter forsvinder i takt med skovens højdevækst.



1



2



3

Billed 4 og 5 er taget fra en Hochsitz nær bakketoppen ved afd. 1a og billed 6 er taget halvejs oppe i træ på toppen af denne skrænt. Disse udsigter er dog meget let at genskabe, idet der blot fældes en kile i bevoksningen omkring toppen af bakken. Genskabelse af udsigter p.g.a. træer er en meget let og hurtig operation, mens det tager mange år at skabe høje træer. Indgreb af hensyn til æstetikken skal derfor planlægges nøje – også med hensyntagen til de gamle træers sundhed og stabilitet på arealet.



4



6



5



8



7



9

Ved færdsel på veje og gennem bevoksningerne og især igennem den urørte "urskov" opleves det skrånende tærræn dog mange steder og er en kilde til stor naturmæssig skønhed (billede 7-13).

løvrigt byder ejendommen på en stor variation af naturtyper med hver deres forskelligartede oplevelser: Sø, bæk, eng, højmosse, pilekrat, gamle solitære træer, ungt krat efter stormfald, gammel urskov, åben mark, vildtfoderagre samt 8 til 30-årige nåletræsbevoksninger med meget forskellige højder – med og uden indblanding af løvtræ og lærk giver en rig og stærkt afvekslende vandretur indenfor et areal på kun 7,5 hektar.

Det er yderligere et held for den æstetiske variation at både naturtyperne og de gamle små skovstykker er spredt rumligt på ejendommen, så "perlerne" ikke ligger i den ene ende og produktionen i den anden. Som ejendommen er skruet sammen findes produktionen af sølvgran klippegrønt nu jævnt spredt iblandt de mere "vilde naturstykker". En meget vigtig kilde til sølvgranbevoksningernes æstetik er den rige indblanding af andre træarter – herunder eg, birk, lærk, skovfyr og pil.

For at opnå det fulde udbytte af de forskellige naturtyper vil det være en fordel at anlægge nye spor, f.eks. gennem "urskoven" som i øjeblikket virker meget lukket udadtil.

Den ældre eksisterende skov

Ejendommen har været i familiens eje siden 1963 og ejer har derfor et indgående kendskab til ejendommens udvikling gennem 50 år. Ved ejers begyndende tilplantning i 1984 fandtes allerede tre små ældre stykker skov (litra 10a,b,c). Disse ældre stykker skov beskrives følgende:

- **"Urskoven"**: Litra 10a har en blandet oprindelse, idet de første kulturer stammer fra før 2. verdenskrig. Senere blev skoven udvidet omkring 1950. De gamle skovfyr, rødgran, hvidgran og bjergfyr har altså en alder på mellem 60 og 80 år (billed 10). Specielt det nordlige hjørne led dog under spredt stormfald og opløsning i begyndelsen af 1980'erne og dette område blev derfor i 1984 efterplantet med spredte træer af omorikagran, *Abies grandis* og hybridlærk. Alle væltede træer har igennem alle 50 år fået lov til at blive liggende, hvilket har givet området en meget høj forekomst af både liggende og stående rådne stammer til gavn for spætter, ugler,





insekter og svampe (billed 12). Gennem 1900'erne blev skoven også underplantet med få spredte bøg, ædelgran og sølvgran, men mest domineres "urskovens" under-etage dog af selvsåede træer af birk, røn, eg og tørst. Bortset fra disse spredte plantninger har skovstykket altså været totalt urørt i mindst 50 år, og skoven har opnået en meget stor værdi for biodiversiteten og fugle- og insektlivet. Men "urskoven" har også en meget stor æstetisk og oplevelsesmæssig værdi, hvor man indenfor meget små afstande oplever vidt forskellige skovbilleder. Terrænet i den vestlige del af "urskoven" skråner ned mod engen og bækken og der er flere steder kig gennem skovbrynet over ådalen til Kovstrupskovene på den anden side af ådalen. På grund af den private fredning af skoven har de gamle træer langsomt og gradvist kunnet oparbejde en meget stor stormstabilitet og sundhed, og selv om der med mellemrum falder et af de gamle træer, vil urskovens 60-80 år gamle træer kunne blive stående i mange årtier endnu.

- **"Firkanten"** (litra 10b) stammer fra omkring 1950. Dette næsten kvadratiske lille skovstykket blev plantet på ejendommens højeste punkt ovenfor den lange og dybe nord-skråning. Stykket blev givetvis plantet for at give læ for landbrugsproduktionen på dette tidspunkt. En del af træerne – specielt i stykkets indre – blev stormskadet i stormen





14



15



16

1982, og arealet blev igen spredt efterplantet med en blanding af omorikagran og *Abies grandis* i 1984. Der opstod dog samtidigt en rig fremspiring af egetræer, som har udviklet sig ligeså godt som nåletræerne og "firkanten" har efterhånden udviklet sig til at være et ret variabelt og spændende skovstykke. Før ejer fik tilkøbt et hus til ejendommen, blev der sat et lille bjælkehus, som endnu står inde i skovstykket. Hytten er sat på betonpæle og lugter dejligt af tørt træ, når man kommer ind. Der er dog ikke givet officiel tilladelse til bjælkehytten.

- **"Det vilde krat"** (litra 10c) her udviklet sig vildt efter omfattende stormskade i 2005. Kun et bælte af træer mod nord og øst har overlevet stormen. De tilbagestående gamle træer på arealet har nu udviklet en meget høj stormstabilitet og sundhed og vil kunne præge landskabet i mange årtier fremover. I den vestlige side er en del af de stormfældede træer blevet oparbejdet og det har efterladt et mere tørt areal, som er domineret af hindbær og

lave rønnetræer. På det øvrige stormfælde-
de areal har de væltede træer fået lov at lig-
ge hen til naturlig forfald og der ligger flere
steder væltede træer ovenpå hinanden i op
til 3 meters højde. Et meget frodigt miljø
er opstået mellem de væltede stammer og
ud over en rig insekt- og svampeflora har
arealet fornyet sig selv med en rig vild krat-
vegetation af egetræer, rønnetræer, ædel-
graner, tørst, hindbær, brombær, kaprifolie
og mange andre buske og planter. Hidtil
har krattet været næsten ufremkommeligt
som en urskov. Der blev tidligt hugget en
smal sti tværs igennem, men ejer har nu
også maskinelt knust en vej igennem krat-
tet, hvorved det er blevet muligt at dykke
ind og opleve krattets særlige og storslåede
natur. Selv om "krattet" kun er 8 år gammelt
har de liggende stammer skabt et skygge-
fuldt og fugtigt miljø, hvor planter hurtigt
har kunne udvikle sig frodigt. Det vilde krat
ligger delvis på en stejl skråning, hvilket ty-
deligt ses på sti- og vejforløbet.



Bortset fra punktvis plantning i 1984, gælder det således generelt at disse tre mindre skovområder har fået lov at udvikle sig fuldstændig naturligt og uforstyrret og de besidder da også i dag en meget stor naturmæssig skønhed – specielt hvis man har "blik" for den urørte naturs særlige værdier.



Skovrejsningen

Bortset fra en enkelt mark og engen, blev alle marker tilplantet i perioden 1984 til 1993. Afdelingerne 1 og 2 blev først tilplantet med rødgran, østrisk fyr og omorikagran i midten af 1980'erne. Herefter fulgte afdelingerne 3 og 5 med rene sølvgrankulturer. Omkring årtusindskiftet blev afdeling 1 og 2 overvejende ryddet og gentilplantet med sølvgran, men læbælter af omorikagran, rødgran og nogle få østriske fyr blev bevaret i hele afdeling 1 og 2 til sikring af skovklimaet. Dele af disse læbælter er fjernet, men striber eller grupper af disse cirka 30 år gamle træer er bevaret ud over den nordlige skåning i de to afdelinger (billed 19, 22-25). Sammenlagt er der sølvgranbevoksninger på 3.8 hektar. På lufttofoet fra 2006 ses disse læbælter meget tydeligt (billed 26).

Bøgetræer i "vinterdragt"



21

Struktur og aldersvariation

Et af de generelt største problemer ved skovrejsnings-ejendomme er, at alle bevoksninger er ensaldrende og gennem mange årtier forbliver ensartede fordi de udvikles aldersmæssigt synkront. Skovrejsninger tenderer derfor til - til enhver tid - at mangle alders- og strukturvariation. Dette problem eksisterer ikke på denne ejendom.

Der er en stor variation i bevoksningernes alder og højder. Dels forefindes spredt placeret de gamle skovstykker med en højde på 15-18 meters højde og dels varierer de produktionsorienterede sølvgranbevoksninger stærkt i alder og med en højdevariation fra 3 meter (litra 2a) til 12-15 meters højde (afdeling 3). Der er altså - i modsætning til de fleste andre skovrejsningsejendomme - en fremragende alders- og højdefordeling på ejendommen. Dette skyldes at bevoksningerne er tilplantet over en længere årrække uden statstilskud. Der er derfor heller ikke fredsskovspligt og dermed fuld rådighed til af ændre og fælde i skoven uden begrænsninger.

Til gengæld er ejendommen meget domineret af nåletræsplantningerne. Der mangler større, rene løvtræ-bevoksninger. Der er dog i de ældre skovstykker flere ældre egetræer samt et markant indslag af birk, almindelig røn, seljerøn, tørst, hylde, pil, mm. Disse forekomster af løvtræ har været fredet gennem de sidste 50 år og der er således rige frøkilder, hvorfra vind og fugle spreder frø ud i de



22



ynge nåletræsbevoksninger. I modsætning til den traditionelt mekaniske bevoksningspleje i produktive klippegrønt bevoksninger, har ejer tværtimod overalt fredet den naturlige opvækst af løvtræ, skovfyr og lærk i sølvgranbevoksningerne og dele af disse bevoksninger har en meget rig invasion andre træarter og fremstår i dag som blandingsbevoksninger. Pletter med dødelighed i sølvgrankulturerne blev omkring 2000 tilplantet med bøg og der optræder således små grupper med bøg og andet løvtræ i nåletræsbevoksningerne (billed 19, 21, 23).

Billed 23. I dette nordøstlige hjørne af afdeling 2a er forarbejdet gjort til skabelsen af en meget strukturvarieret blandingskov – både med træer i flere etager og med forskellige træarter. Baggrunden i billedet er de 25 år gamle omorikatræer. Hovedtræarten i forgrunden er den kun hovedhøje blålige Sølvgran og til venstre i billedet er naturlig indblanding af skovfyr og birk. Særlig midt i billedet ses de lysegrønne Kæmpegraner (*Abies grandis*), som er plantet spredt på cirka en kvart hektar, hvor terrænet skråner meget. Disse Kæmpegraner vil fra nu af vokse cirka én meter årligt i højden og skabe et voldsomt varieret skovbillede. Det bør dog bemærkes at kvaliteten af klippegrøntet fra sølvgranerne gradvis vil tabe i kvalitet, jo mere sølvgraner kommer til at stå i skygge af Kæmpegranerne. Men strukturen med mange muligheder er skabt: Den kan udvikles i mange forskellige retninger.





I de yngre sølvgranbevoksninger på i afdeling 1 og 2 har ejer på flere måder arbejdet på at berige arealet med landskabelig variation. Dels er der på det stejleste stykke mod nord plantet spredt *Abies grandis* ind i sølvgranbevoksningen. Disse har allerede nu en højde som er næsten den dobbelte af sølvgran træerne, og indenfor de næste 10 år skabes derigennem en 2-etageret struktur med meget store *Grandis* træer med mindre sølvgran nedenunder (billed 23). Endvidere er bevaret dele af de gamle rækker med 30 årig omorika, rødgran eller østrisk fyr. Disse træer står allerede nu som høje karaktergivende træer på skråningen idet de rager højt op over de omgivende sølvgranbevoksninger (billed 19, 22-25).



Afveksling mellem skov og åbent land

Selv om ejendommen fremstår som en udpræget skovejendom, findes alligevel tre åbne arealer. En flad mark ved foden af nordskråningen er friholdt for beplantning (billed 27). Denne mark har en forholdsvis høj bonitet, en bedre vandhusholdning og er jævn og let af bearbejde med maskiner. I øjeblikket udnyttes marken dels til drift af en vildtfoderager og dels til høslet.

Mod nordvest ligger et langstrakt engstykke, som delvis er stærkt skrånende og delvis flad som våd eng ud mod bækløbet (billed 29). Engen har i en kort periode været afgræsset med får, men har eller ligget urørt hen gennem 50

år. Træer og buske har etableret sig spredt på den øvre, tørre, skrånende del af engstykket – den nedre flade del af engen bliver ofte oversvømmet om vinteren og har ellers en meget rig vegetation som våd eng (billed 28).

I øjeblikket fremstår det ovenfor nævnte "vilde krat" også mere eller mindre åbent – i hvert fald er det et lyst og lunt sted af opholde sig for både mennesker, råvildt og andre dyr. Der findes endvidere mindre lysninger i mange af bevoksningerne (billed 29), men



flere steder er sådanne ved at vokse til med træer og vilde buske. Det ville være en forholdsvis let sag at holde sådanne lysninger åbne ligesom nye lysninger meget let kan etableres.

Det kan diskuteres om den – forenvarieret oplevelse – vigtige variation mellem lukket skov og åbent land er til stede på passende vis på ejendommen. Både marken og engen ligger i ejendommens periferi og endda i modsatte ende i forhold til ejendommens beboelse. Men sagen er jo også at specielt den østlige del af ejendommen, hvor beboelsen ligger, er smal og har åbne marker på begge sider. Endvidere opnås endnu



flere steder langs vejene udsigt ud over det åbne land. Så man oplever derfor ikke at blive "trykket" af massiv, tæt skov for de fleste steder er der under 100 meter til åbent land. Tværtimod opleves skoven i det ellers åbne landbrugslandskab som et trygt rum, hvor man er skærmet for vinden og i tryghed kan nyde roen i det fredelige landskab. Fravær af industri og intensivt landbrug rundt om ejendommen medfører, at der næsten altid er en udpræget stilhed på ejendommen.



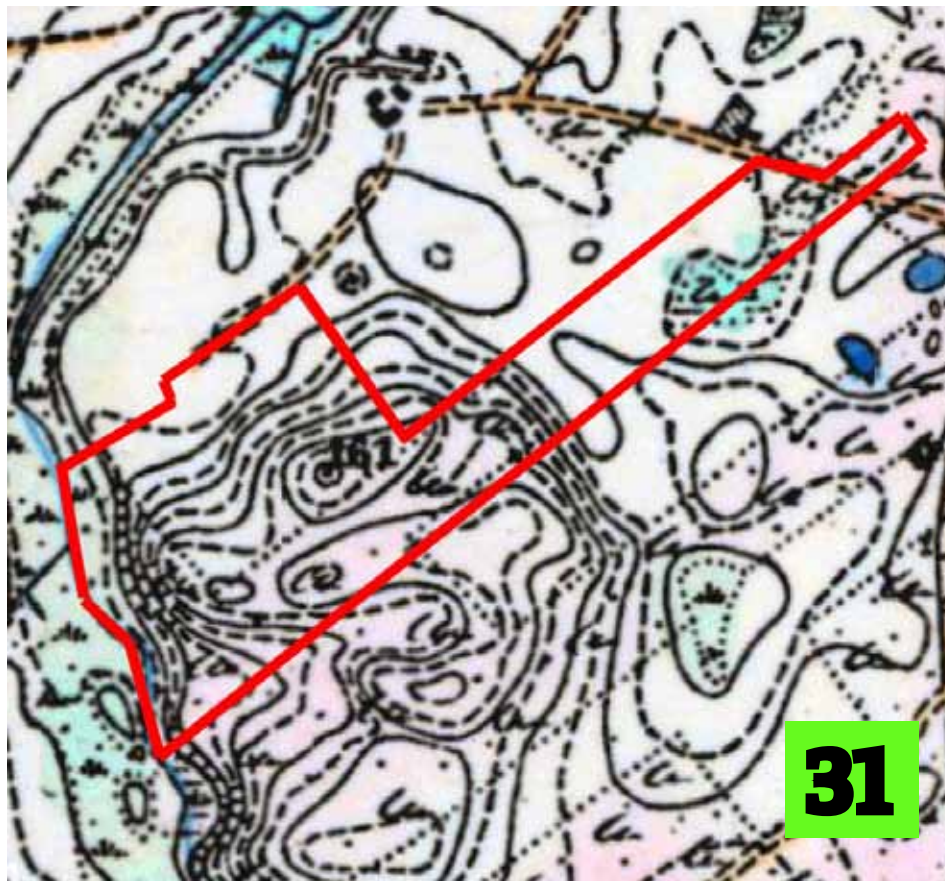
Anvendelsen af det åbne land

Både den tørre og den våde eng ligger urørt hen. Det betyder at der har udviklet sig en meget varieret flora og fauna. For eksempel findes orkideer i overgangen mellem tør og våd eng. Marken kan naturligvis bruges fleksibelt, men egner sig naturligvis særligt til rationel pleje af vildtfoderstriber.

Vandmiljøer

Ejendommen indeholder vidt forskellige vandmiljøer. I det eller meget sandede og tørre landskab udgør disse vådområder en stor naturmæssig berigelse af landskabet.

Umiddelbart nedenfor beboelsen findes en mindre sø (billed 34). I de gamle 1800-tals kort optræder søen kun som et vådbundsområde, så det antages at der er udgravet tørv i 1930'erne og under 2. verdenskrig. Søen deler sig mellem ejers og naboens ejendom og er især på ejers side er kanterne stærkt tilvokset med siv og pil. I henhold til ejer var søen 15 meter bredere mod nord for 50 år siden. Det er derfor muligt at oprense søens sider og udbrede vandfladen betydeligt. Vandkvaliteten har varieret gennem årene. Naboen har tidligere gennemført en kraftig fodring for ænder og dette har





På ejendommens vestlige side ligger den våde eng langs et 240 meter langt bækløb (billed 33). Naturen på denne engstrækning har gennem 50 års uberørt tilstand opnået en balance med en meget rig flora og fauna. Bækken afvander et

har i nogle år medført en kraftig alge-udvikling. Fodringen er dog nu trukket op på land, antallet af vandfugle er reduceret og vandkvaliteten er blevet væsentlig bedre gennem de sidste 3 år. Søen må klassificeres som en "orthotrof sø" præget af righoldig tilstedeværelse af humus.

Uden direkte forbindelse med søen – men dog med en vis gensidig vandudskiftning – findes en lille "højmos" som gennem de sidste 50 år er fuldstændig lukket til med mosser (billed 32). Der vokser ingen træer (eller kun få meget forkrøplede selvsåede pile) på mosen. Højmoser er lukkede vandsystemer som typisk udvikler en "hængesæk" hen over vandet og på hængesækken er den dominerende vegetation spagnummos som får hængesækken til at vokse i tykkelse. Højmoser er blevet meget sjældne i Danmark og de indeholder en meget specielt vegetation – f.eks. de velkendte insektspisende soldug. Højmosen har også været urørt de sidste 50 år. For 50 år siden fandtes endnu en lille åben vandflade i midten af mosen – mosen er nu helt tilvokset (billed 32).





meget stort opland på 10-20 km² og fører det meste af året en betydelig mængde vand. På grund af den sandede jordbund og en afstand til grundvandet på mellem 5 og mere end 10 meter formindskes vandstand og vandføring dog i sensommeren. Bækken er på ejendommen stærkt vokset til i "grøde" og med den aktuelle tilstand er det vanskeligt at fiske. Ved en moderat oprensning af grøden, så bækløbet hele vejen bliver frit, har ejer tidligere fanget både store bækørreder og meget store ål. Der har tidligere i 70'erne været tilløb til okkeraflejring (antageligt p.g.a. dræn længere tilbage i oplandet), men okker er ikke iagttaget i mange år og vandkvaliteten er høj. Der er da også iagttaget salamandre i kanten af engen, hvilket er tegn på en god vandkvalitet. Gamle matrikelkort viser at bækken tidligere har snoet sig meget mere end nu. Det kunne komme på tale at naturgenoprette stærkere slyngninger på bækken, men dette bør i så fald ske med stor hensyntagen til den våde eng, som på nuværende tidspunkt har nået en økologisk balance. Bækken danner også skel til naboen, og landmålingspraksis er at skellet flytter med bækkens/åen ændrede forløb. Der er således juridiske konsekvenser ved at ændre bækløbet. Jorden stiger også ganske stærkt på nabos side, hvilket gør meget svært at dele en "bugtning" ligeligt mellem ejerne.

Da ejendommen allerede indeholder flere vandmiljøer falder det ikke umiddelbart naturligt kunstigt at skabe flere vandmiljøer. Kortet over afstrømningsveje koblet med forekomsten af en fraggipan (en cementseret jordlag) på centrale dele af i litra 5a gør det dog meget sandsynligt at et mindre vandhul kunne skabes (uden foring med membran) i denne del af bevoksningen.



Natur og biodiversitet

Denne ejendom indeholder en usædvanlig høj forekomst af vidt forskellige naturtyper. Den naturmæssige kvalitet er flere steder usædvanlig høj p.g.a. den 50 årige fredning af flere af disse naturtyper. Både hvad angår planter, svampe, insekter og padder er biodiversiteten usædvanlig høj på et forholdsvis lille areal. Forekomsten af mange døde væltede og stående træer i "urskoven" og det "vilde krat" er en særlig rig kilde til sjældne svampe og insekter og ikke mindst de mange forskellige svampe med grelle farver krydrer oplevelsen gennem sensommer og efterårsmånederne. For svampesamlere byder skoven på rigelige forekomster af rørhatte -herunder Karl Johan og brunstokket rørhat (billed 35-36, taget af ejeren).

Vej- og stisystem samt offentlig adgang

Ejendommen gennemløbes af en grusvej, som gør det muligt at køre med (tærrængående) bil og skovmaskiner på hele ejendommen. Alle yngre bevoksninger er udstyret med stikspor til effektiv transport. Der er således gode muligheder for færdsel over det meste af ejendommen. Kun de gamle stykker skov er mindre fremkommelige.

Færdsel på veje og stikspor giver dog kun begrænsede oplevelser og oplevelsen af ejendommens mange naturværdier ville blive forøget meget betydeligt, hvis der blev anlagt små spor på tværs af urskoven og på tværs af de mange lige stikspor. En nedskæring af grene fra tjørnehegnet nordøst for afdeling 1 og 2 er nødvendig for færdsel med bil på denne skovvej.

Vildtpleje

Ejendommen udgør 2/3 af et samlet skovkompleks på cirka 10 hektar. Skovområdet rummer en meget stor stående bestand af råvildt på mellem 10 og 15 stk. Der er naturligvis en vis udveksling med Kovstrup skov på den anden side af ådalen, men ikke bare er den lokale bestand stor – dyrene er også store og velnærede. Området byder generelt på særdeles gode betingelser for råvildt. Der er store græsningsarealer



rundt om skovkomplekset, som kvæggræsses. Endvidere gennemføres høslet på ejendommens mark. Begge dele sikrer at der er saftigt grønt græs til rådighed for råvildtet gennem store dele af vinteren. Herudover er anlagt en foderager på marken. Ikke mindst rummer ejendommen et stort antal yngre nåletræsbevoksninger, hvor vildtet finder læ og skjul. De mange yngre træer af eg, bøg og pil udgør giver også righoldig og afvekslende føde til rådyrene. Der findes ikke kron- eller dåvildt på egnen.

Forekomsten af fasaner er ikke særlig høj, hvilket kan undre. Både græsmarken og engen byder på rige fødekilder af insekter og de gamle græsklædte og forhøjede jorddiger i de gamle markskel udgør en fremragende habitat for insekter og føde til fasankyllingerne. Der er således både føde og skjul for fasanerne. Den lave forekomst kan skyldes en høj bestand af ræve (eller grævlinger), som ikke jages specifikt på arealet.

Den tidligere rige forekomst af agerhøns er forsvundet efter tilplantningen af ejendommens marker.

Jagt

Jagten er lejet ud til de samme jægere som driver jagten på naboejendommen. Jagten drives med forholdsvis lav intensitet. Der gennemføres 2 drivjagter årligt, hvor der samlet nedlægges mellem 4 og 7 rådyr.

Ejendommen er i øjeblikket ikke godt indrettet m.h.p en effektiv jagt på rådyr. Der mangler lysninger og sletter, hvorpå vildtet kan iagttages og skydes fra Hochsitz eller på Pürch. Vejene imellem de enkelte skovafdelinger er også for smalle til en effektiv skydning på drivjagter. Disse mangler er dog relativt lette at afhjælpe. At fælde træer og skabe bredere spor kan næsten overalt gøres omkostningsfrit gennem flishugst. Skovens rumlige sammenhæng med naboskoven medfører at oprettelsen af et vildtpleje- og jagtfællesskab med naboejendommen vil være en stor fordel.

Fortidsminder og traditionelle driftsformer

Der findes ingen fortidsminder på ejendommen. Der er ingen fredninger.

Men flere af de ældste skovstykker har gennem 50 år været administrativt henlagt som "urørt skov" (se ovenfor).

Ejendommens videre udvikling

Udviklingen vil naturligvis afhænge af ejerens særlige interesser. Men der skitseres i det følgende enkelte forslag til øgning af ejendommens herlighedsværdier

Først og fremmest er den åbne marks udnyttelse lidt hæmmet af nabobeboelsens nærhed til marken. Det foreslås derfor at etablere en hegnsstribе langs markens nordlige skel ud mod grusvejen og langs nabohavens sydlige grænse. Langs grusvejen kunne etableres et 10-meter bredt bælte af nåletræ med poppeloverstandere og op mod naboens have kunne etableres en bælte af lavere buskarter iblandet lave stedsegrønne træer, som ikke bliver så høje (f.eks. taks, enebær, thuja occidentalis, cypres). Dette vil give læ til resten af marken samt give vildtet mere ro fra naboens aktiviteter, når vildtet furagerer på marken. Endvidere vil det skabe en rumlig afgræsning og aflukning ind mod naboejendommens beboelse.

Skabelsen af bredere veje, flere lysninger eller mindre sletter kunne tjene flere formål: A) Det ville lette iagttagelse og skydning af vildtet meget med åbne arealer indimellem skovbevoksningerne. B) Lysninger bør også anlægges sådan at de åbner op for de mange spændende udsigter på ejendommen, som skovens opvækst har fjernet. C) Alt afhængigt af om et jagtfællesskab kan etableres med ejeren af naboskoven kunne man gøre tiltag til en jagtmæssig afgrænsning mellem de to ejendomme.

Det bør også overvejes at så eller plante mere løvtræ, når nogle af skovbevoksningerne bliver ældre eller skal forynges.

Alt i alt er der gennem 50 år skabt en skovejendom med en meget bred variation i naturrigdom. Ejendommen kan udvikles yderligere, men rummer allerede et usædvanlig varieret skovbillede som er aldeles usædvanligt for et skovrejsningsejendom.

Taksigelse

Ejendomsanalyserne er finansieret af Naturstyrelsen, 15. Juni Fonden, Skovdyrkerne og SkovByKon. Vi takker varmt for projektmidlerne – uden hvilke projektet ikke havde kunnet gennemføres. Ejendomsanalyserne udgør et centralt kilde-materiale til vores kommende nye bog: "Skovrejsning, natur- og herlighedsværdier"



Miljøministeriet
Naturstyrelsen



15. Juni Fonden



SKOVDYRKERNE